

Iværksættere bag jobrekord i it-sektoren

De danske it-iværksættere skaber job som aldrig før og bidrager dermed i høj grad til job-rekorden i it-sektoren. It-konsulenterne fortsætter den jobmæssige fremgang, og det sker ved at ansætte akademikere. Universitetsuddannede udgør nu den største uddannelsesgruppe i it-sektoren.

It-sektoren blev hårdt ramt under finanskrisen med et fald i antal lønmodtagerjob på cirka 8 procent fra andet kvartal 2008 til tredje kvartal 2010. Siden blev udviklingen stabiliseret, og fra 2013 er antallet af lønmodtagere gået frem næsten hvert kvartal.

It-iværksætterne bidrager i høj grad til sektorens fremgang. Mere end hver tiende beskæftigede er ansat i en virksomhed, der er etableret inden for de seneste fem år. Til sammenligning gælder det for 7,7 procent af alle beskæftigede i den private sektor. Samtidig har den seneste iværksætterårgang med 2.404 beskæftigede ultimo 2016 nået det hidtil højeste niveau for en enkelt iværksætterårgang.

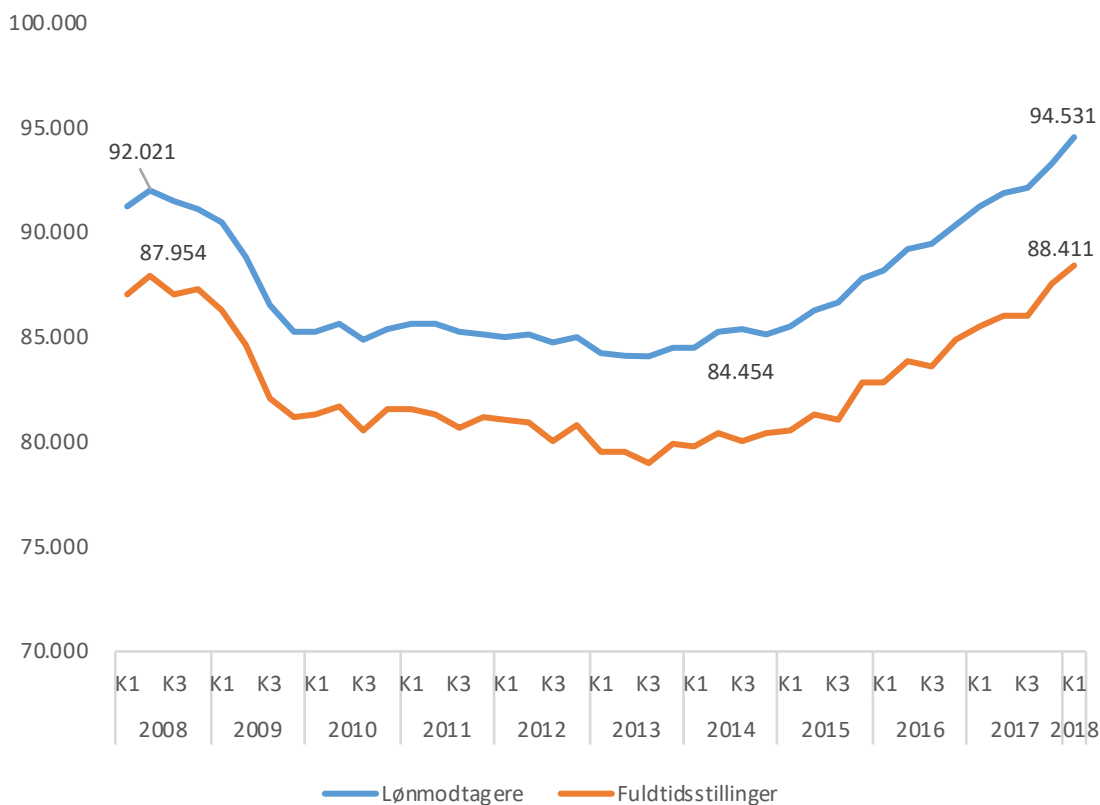
Fremgangen fra 2013 findes især blandt it-konsulenter, mens de øvrige it-brancher (it-engros, it-industri og telekommunikation) under ét fortsætter den negative beskæftigelsesudvikling fra finanskrisens første år. Fremgangen blandt it-konsulenter er så markant, at konsulenterne løber fra de øvrige videnstunge serviceerhverv.

Der er sket en forskydning internt i it-sektoren således, at universitetsuddannede udgør en større del af beskæftigelsen, og særligt antallet af erhvervsfagligt uddannede personer er faldende. Det skal dog bemærkes, at personer uden en kompetencegivende uddannelse fortsat udgør en stor del af it-sektorens beskæftigelse, nemlig 22 procent.

Rekordmange lønmodtagere i it-sektoren

Finanskrisens første år gjorde ondt på it-sektoren. Beskæftigelsen toppede i andet kvartal 2008 med 92.021 lønmodtagerjob, men faldt drastisk frem til tredje kvartal 2010, hvor sektoren beskæftigede 84.817, svarende til et fald på cirka 8 procent. De efterfølgende år var præget af en stabilisering, om end med en svagt faldende tendens frem mod tredje kvartal 2013. Her blev bunden nået med en samlet beskæftigelse på knap 84.076 job i it-sektoren. I løbet af 2015 er vendte stemningen for alvor, og antallet af ansatte i it-sektoren er vokset med 3 procent årligt gennem de seneste tre år. Fra første kvartal 2014 til første kvartal 2018 er der tale om en stigning på 10.076 ansatte svarende til en samlet fremgang på 11,9 procent. I første kvartal 2018 beskæftigede it-sektoren 94.531 lønmodtagere, hvilket er den foreløbige rekord. Omregnet til fuldtidsstillinger er der tale 88.411 årsværk, hvilket er første gang aktivitetsniveauet i it-sektoren er højere end i andet kvartal 2008.

Figur 1: Udvikling i antal fuldtidsstillinger i it-sektoren for hele landet, 2008K1-2018K1

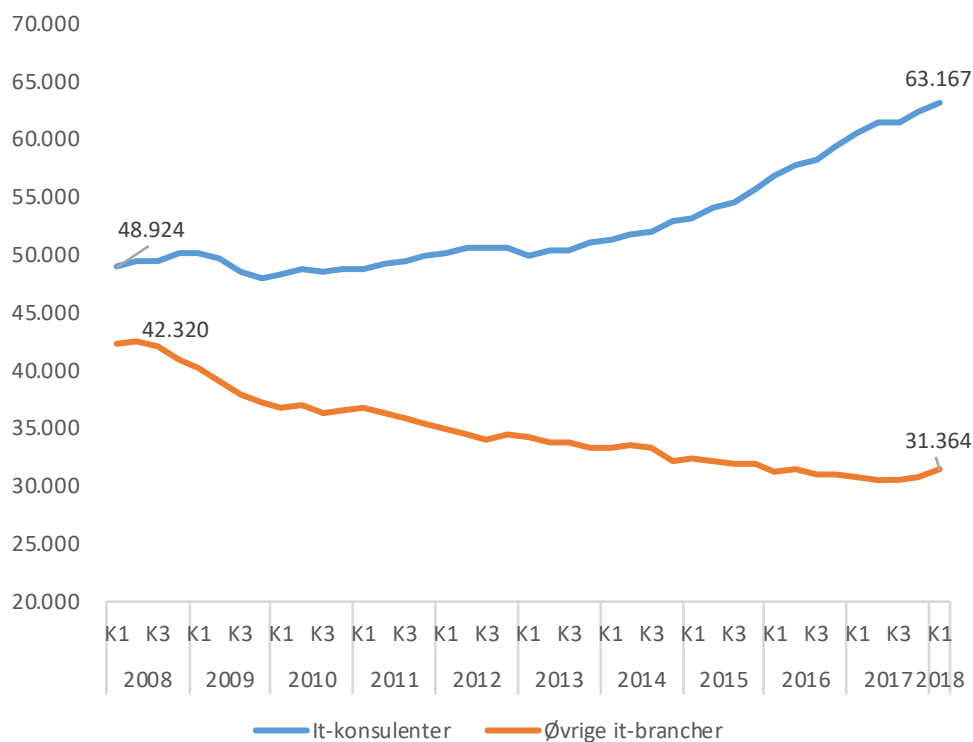
Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik.

It-konsulenter driver fremgangen

De seneste års beskæftigelsesfremgang drives af it-konsulenter, som i perioden fjerde kvartal 2014 til fjerde kvartal 2017 øger antallet af job med 18,2 procent. I samme periode falder antallet af lønmodtagere i de øvrige it-brancher: it-industri, it-engroshandel og telekommunikation, samlet med 4,5 procent.

Derved fastholdes tendensen fra finanskrisens første år. I første kvartal 2008 udgjorde it-konsulenterne 54 procent af den samlede it-sektors beskæftigelse, mens denne andel er øget med 13 procentpoint til 67 procent i fjerde kvartal 2017.

Figur 2: Udvikling i antal job i it-sektoren opgjort på delbrancher 2008K1-2018K1

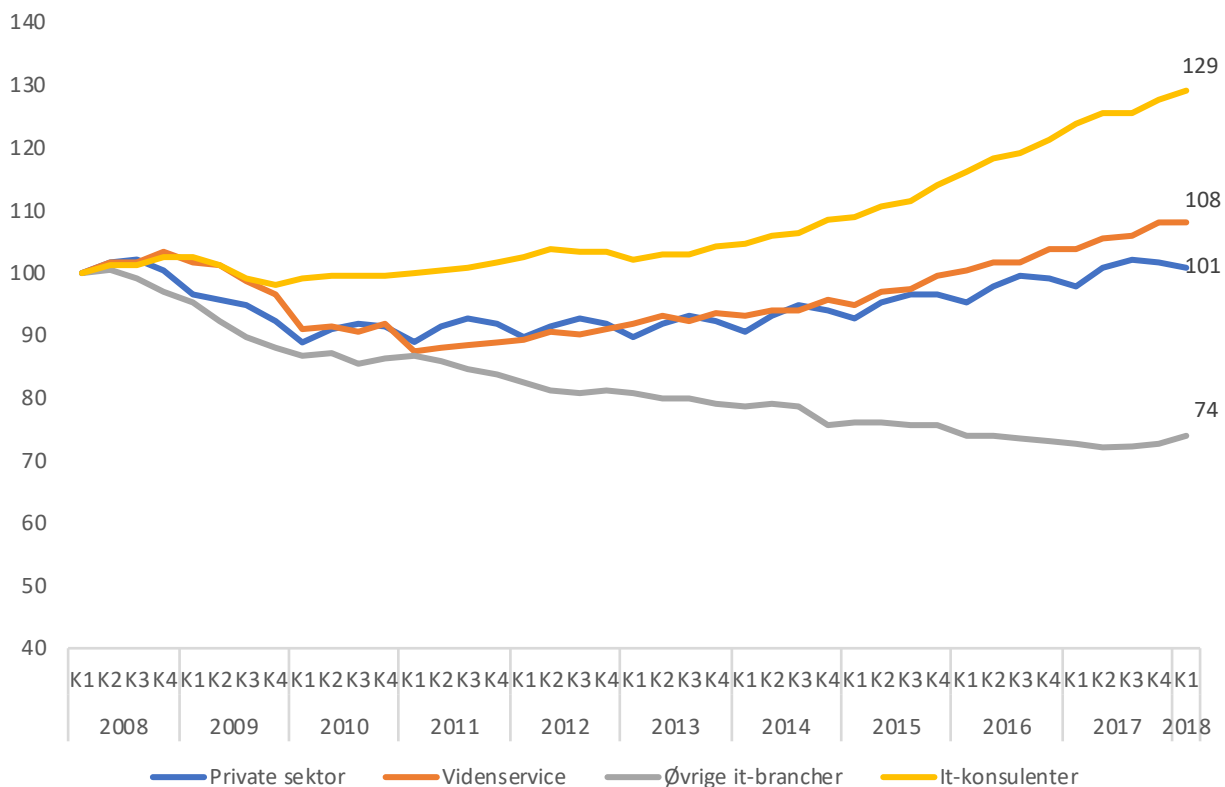
Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks Statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik.

It-konsulenter i den videnstunge førertrøje.

De videnstunge erhverv som it-konsulenter og vidensservice har begge haft en vækst i beskæftigelsen siden 2008. Antallet af beskæftigede it-konsulenter er steget med 28 procent fra første kvartal 2008 til første kvartal 2017 og 8 procent flere er beskæftigede indenfor vidensservice. Begge videnstunge erhverv har for alvor sat turbo på beskæftigelsen siden 2010, hvor den private sektor samlet set fortsat var tynget af finans- og gældskrisen helt frem til 2013.

Den private sektor nåede i slutningen af 2017 tilbage på samme beskæftigelsesniveau som før finanskrisen. I den øvrige it-sektor er 28 procent af alle job tabt i samme periode. De øvrige it-brancher, it-industri, it-engroshandel og telekommunikation, har altså ikke formået at løfte sig oven på finanskrisens hårde år, mens der til gengæld har været fremgang at spore i de private virksomheder siden 2013.

Figur 3: Udvikling i antal lønmodtagerjob for hele landet opgjort efter branche 2008K1-2018K1; 2008K1=100

Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks Statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik samt udtræk fra LBESK32

IT-klyngerne i København og Østjylland har vokseværk

Samlet set oplever hele landet en stigning i beskæftigelsen indenfor IT på 3,6 procent det seneste år. Hvis man ser bort fra den beskedne it-sektor på Bornholm, har landsdelene Sydjylland, Østjylland og Byen København i det seneste år oplevet de største stigninger i beskæftigelsen på henholdsvis 10,0, 7,5 og 5,5 procent. Landsdel Vestjylland er efter nogle hårde år igen i fremgang.

Set over en 10-årig periode, fra første kvartal 2008 til første kvartal 2018, er it-beskæftigelsen vokset med 6.069 job i Byen København, og i samme periode er den reduceret i Københavns omegn og Nordsjælland med samlet 4.069. En del af forskydningen skyldes flytning af hovedsæder fra Københavns omegn til Københavns by. I Østjylland er beskæftigelsen steget med 2.062 lønmodtagere, mens den er reduceret med 1.344 i Vestjylland.

Tabel 1: Antal lønmodtagere i it-brancherne opgjort på landsdele, 2008K1, 2017K1 og 2018K1.

	2008K1	2017K1	2018K1	Vækst 2008-2018		Vækst 2017-2018	
				Absolut	Procent	Absolut	Procent
Hele landet	91.244	91.209	94.531	3.287	3,6%	3.322	3,6%
Byen København	22.726	27.303	28.796	6.069	26,7%	1.493	5,5%
Københavns omegn	24.108	21.617	21.584	-2.524	-10,5%	-33	-0,2%
Nordsjælland	7.100	5.644	5.555	-1.545	-21,8%	-89	-1,6%
Bornholm	141	74	89	-52	-36,9%	15	20,5%
Østsjælland	1.687	1.696	1.799	113	6,7%	104	6,1%
Vest- og Sydsjælland	1.646	1.683	1.726	79	4,8%	43	2,5%
Fyn	3.831	4.017	3.968	138	3,6%	-49	-1,2%
Syddjylland	4.300	4.267	4.694	393	9,1%	427	10,0%
Østjylland	14.419	15.603	16.779	2.360	16,4%	1.176	7,5%
Vestjylland	3.871	2.404	2.527	-1.344	-34,7%	123	5,1%
Nordjylland	7.415	6.902	7.014	-402	-5,4%	112	1,6%

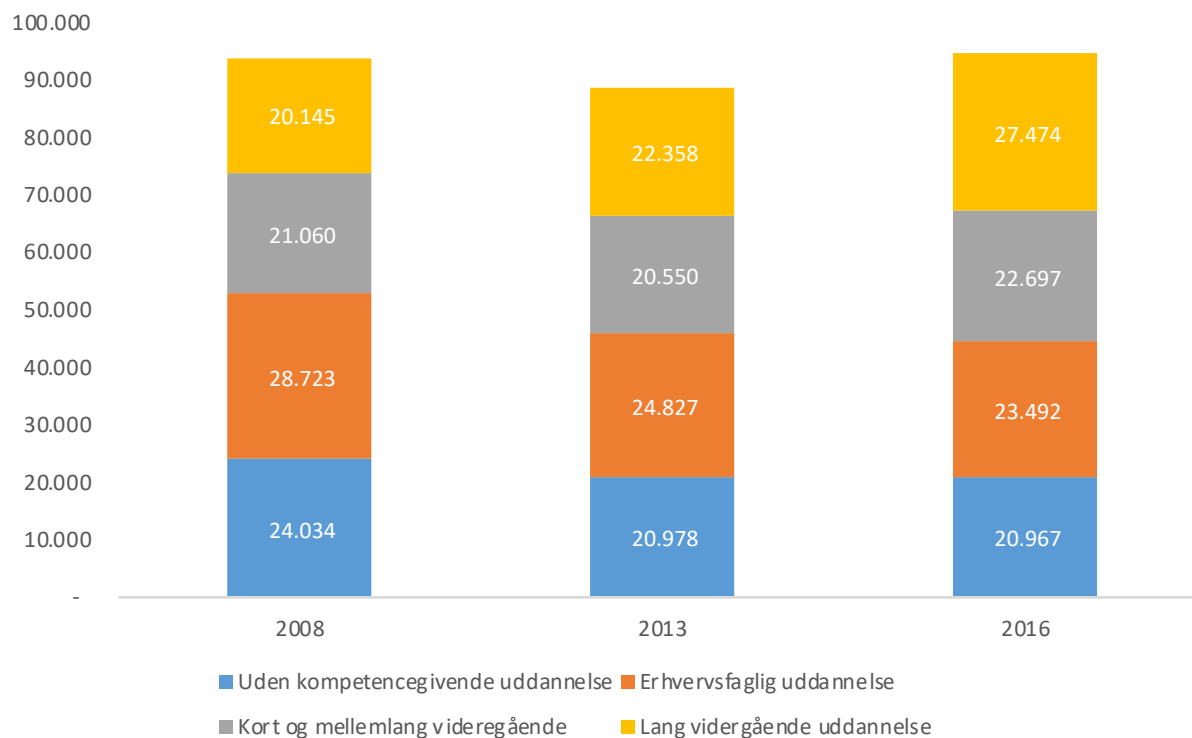
Kilde: Specialkørsel baseret på Danmarks Statistiks LBESK – beregninger foretaget af eStatistik.

Vækst i beskæftigelsen i it-sektoren blandt højtuddannede

Der har ikke været den store udvikling i den samlede it-beskæftigelse fra 2008 til 2016, men ved at opdele beskæftigelsen på uddannelsesniveauer identificeres markante forskydninger internt i sektoren. Der er således vækst i beskæftigelsen blandt højtuddannede, mens der er færre beskæftigede i sektoren med en erhvervsfaglig uddannelse og i gruppen af personer uden en kompetencegivende uddannelse.

Erhvervsfagligt uddannede har i længere tid været den største uddannelsesgruppe inden for it-beskæftigelse, men denne er faldet med 5.231 personer svarende 18 procent i perioden 2008 til 2016. Samtidigt har uddannelsesgruppen universitetsuddannede oplevet en stigning på 36 procent svarende til en beskæftigelsesfremgang på 7.329 personer. De universitetsuddannede udgjorde i 2008 den mindste uddannelsesgruppe med 21 procent af alle beskæftigede. I 2016 er uddannelsesgruppen den største og udgør 29 procent af den samlede beskæftigelse. I samme periode er antal personer med en kort eller mellemlang videregående uddannelse gået 8 procent frem. Der er altså sket en forskydning af job i it-sektoren mod flere universitetsuddannede, men det er bemærkelsesværdigt, at der i it-sektoren fortsat er plads til mange selv lærte uden en kompetencegivende uddannelse, som med 22 procent stadig udgør en betragtelig del af alle it-beskæftigede.

Figur 4: Beskæftigede i it-sektoren på landsplan opgjort efter uddannelsesniveau fra november 2008, 2013 og 2016.

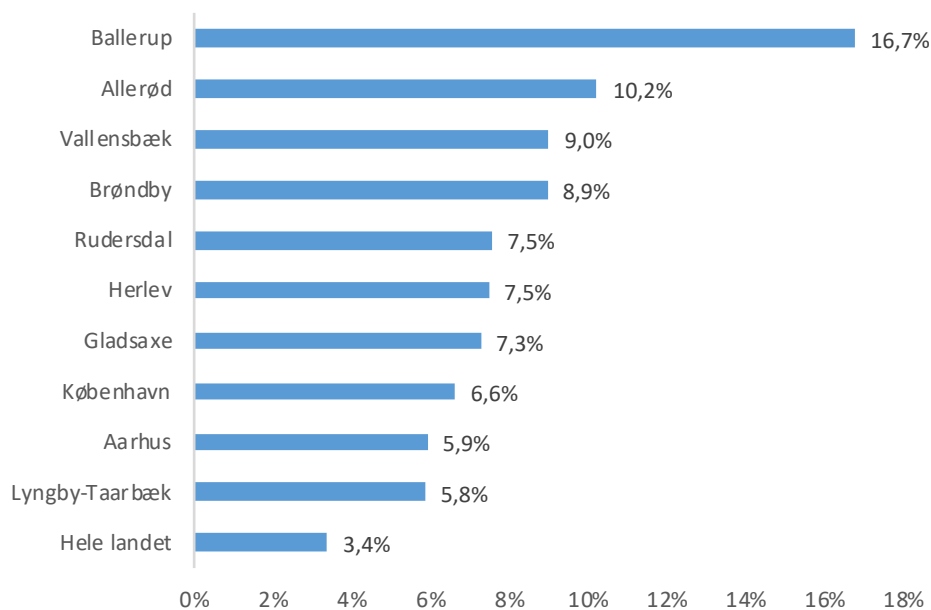

Kilde: eStatistik ESTAT11 baseret på RAS – beregninger foretaget af eStatistik.

9 ud af 10 it-kommuner ligger i Region Hovedstaden

Til trods for et fald i beskæftigelsen i omegnskommunerne til København, så er det her vi finder de mest it-tunge kommuner. Ballerup kommune er landets suverænt tungeste it-kommune – dvs. den kommune, hvor it-job udgør den største andel af det samlede antal job. I Ballerup kommune udgør it-beskæftigelsen hele 16,7 procent af den private beskæftigelse. I Ballerup kommune ligger bl.a. KMD, EG og CGI. Efter Ballerup følger Allerød, hvor især Hewlett Packard og DPA Microphones står bag beskæftigelsen i it-sektoren.

Figur 5: Top-10 over kommuner med den største andel af it-beskæftigede, november 2016

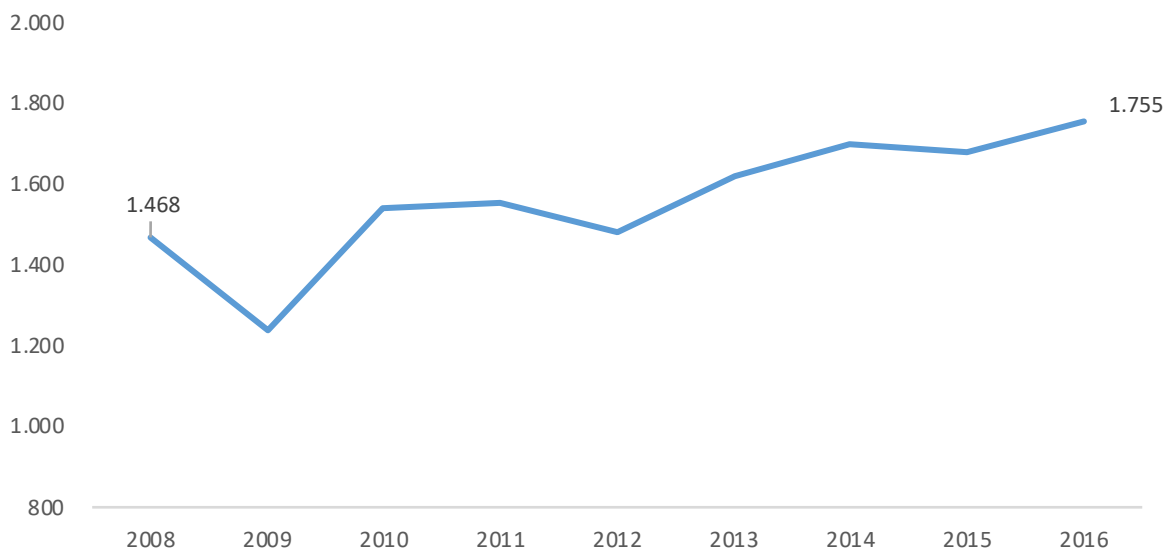

Kilde: eStatistik's eDatabank ESTAT9 og ESTAT11 – beregninger foretaget af eStatistik.

It-iværksætteri på vej mod rekord

Efter et mindre dyk fra 2008 til 2009 ved finanskrisens start er antallet af nye it-virksomheder vokset til 1.755 reelle virksomheder i 2016, hvilket fremgår af tal fra Danmarks Statistiks iværksætterdatabase og særudtræk på erhvervsdemografien. En reel virksomhed skal præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk i virksomhedens etableringsår. Antallet af it-iværksættere ligger dermed på det højeste niveau, der er registreret efter finanskrisen.

Figur 6: Antal it-iværksættere, 2008-2016

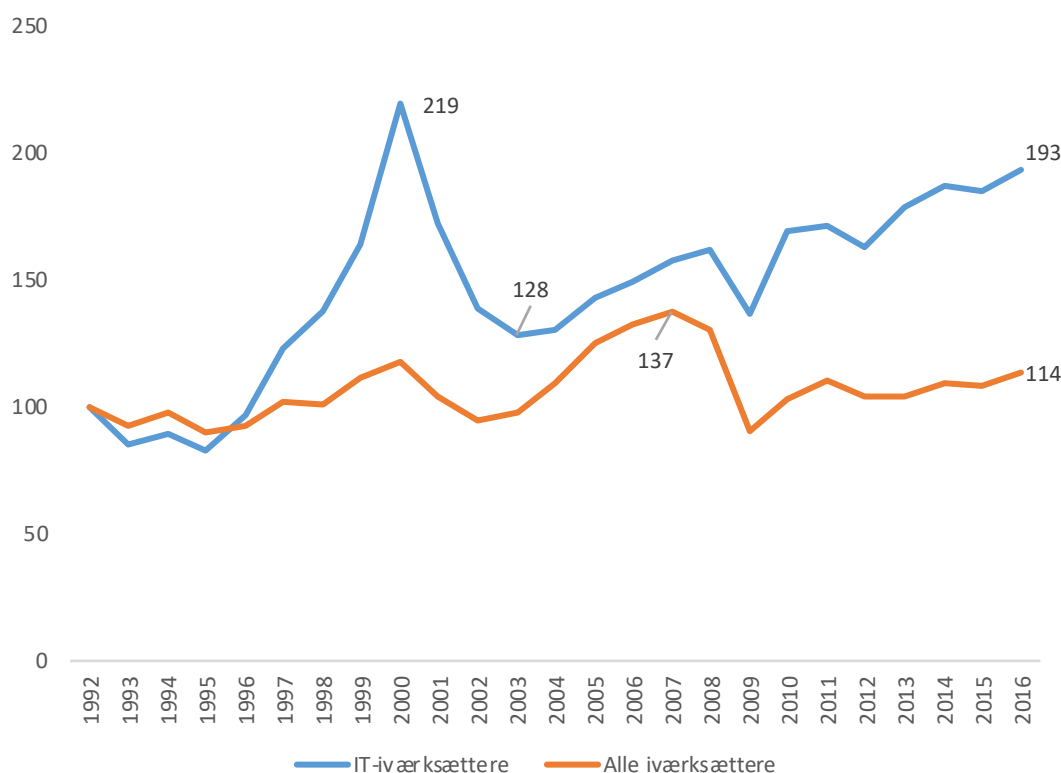
Kilde: Specialudtræk fra Iværksætterdatabase og afgrænset erhvervsdemografi – beregninger foretaget af eStatistik.

Udviklingen i antallet af it-iværksættere har i et historisk perspektiv overgået udviklingen blandt Alle iværksættere. Det viser beregninger fra eStatistik, der tager udgangspunkt i specialkørsler fra Danmarks Statistiks to iværksætterdatabaser. Den Gamle Iværksætterdatabase strækker sig fra 1992-2001, mens den Nye Iværksætterdatabase, hvor virksomheder skal præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk, strækker sig fra 2001-2016. Læs mere om Danmarks Statistiks iværksætterafrænsninger på [Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase](#).

Der var en flad udvikling i både antallet af it-iværksættere og Alle iværksættere i starten af 90'erne. Antallet af it-iværksættere blev dog mere end fordoblet fra 1996 og frem mod it-boblen i år 2000, mens antallet af Alle iværksættere steg mere begrænset i samme periode. Billedet blev vendt efter 11. september 2001 med et stort fald, særligt i antallet af it-iværksættere, fra år 2000 til 2003. På trods af den voldsomme reaktion blandt it-iværksættere ovenpå it-boblen og 11. september var antallet af it-iværksættere i 2003 knap 30 procent over niveauet i 1992. Til sammenligning var det samlede iværksætteri i 2003 på samme niveau som i 1992.

Både it-iværksætterne og Alle iværksættere nød godt af højkonjunkturen fra 2003 og frem mod finanskrisens start i 2008. Finanskrisen ramte ikke it-iværksætterne så hårdt som iværksætterne i de øvrige brancher, og aktivitetsniveauet er øget frem til 2016, hvor it-iværksætteriet, med et indeks 193 i forhold til 1992 er på det næsthøjeste niveau. Til sammenligning ligger det generelle iværksætterniveau kun 14 procent højere end i 1992, og væsentligt under niveauet fra før finanskrisen.

Figur 7. Indeks over udviklingen i antal it-iværksættere, 1992-2016, 1992=100

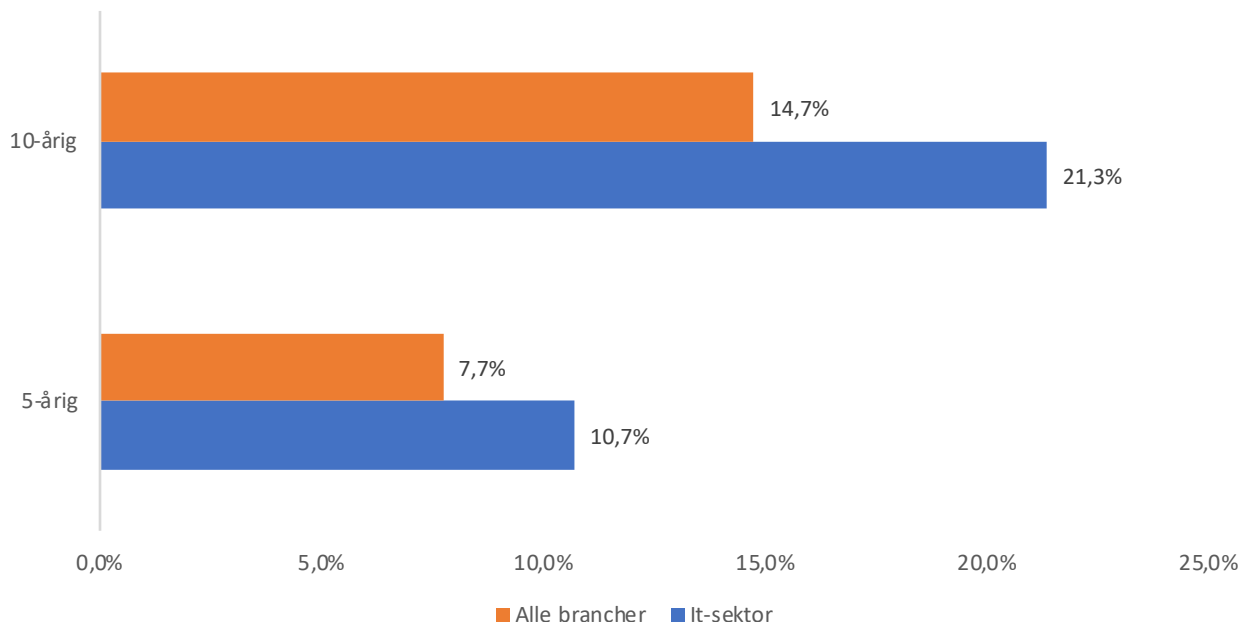

Kilde: Specialkørsler fra Danmarks Statistiks Gamle Iværksætterdatabase (1992-2001) og Nye Iværksætterdatabase (2001-2016). Beregninger foretaget af eStatistik.

It-iværksættere skaber mange job

Iværksætterne i it-sektoren skaber mange job. 10,7 procent af beskæftigelsen i it-sektoren i 2016 findes i virksomheder, der er etableret i 5-års perioden 2011 til 2015. Til sammenligning gælder det kun for 7,7 procent af beskæftigede i den private sektor som helhed. Godt hver femte beskæftigede i it-sektoren ultimo 2015 var ansat i en virksomhed etableret inden for 10-års perioden 2006 til 2015. For den private sektor som helhed er det gældende for under 15 procent.

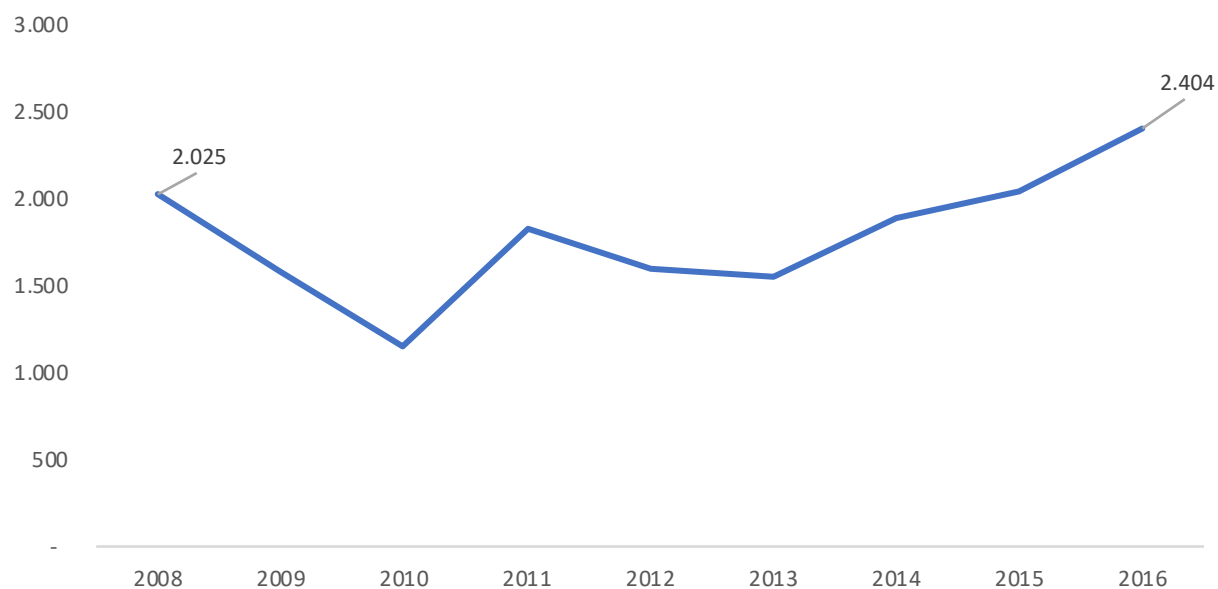
Figur 8: De seneste 5 og 10 iværksætterårganges andel af alle beskæftigede i den private sektor november 2016

Kilde: Specialkørsler fra Danmarks Statistik samt Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik – beregninger foretaget af eStatistik.

It-iværksætternes jobskabelse tog et kraftigt dyk i 2008 og var næsten halveret i 2010, men it-iværksætterne er tilbage med en vækst i jobskabelsen på 9 procent fra 2015 til 2016, og er dermed tilbage på et niveau, der ligger væsentligt over niveauet i 2008. Til sammenligning skal det bemærkes, at iværksætternes jobskabelse for alle erhverv fortsat ligger omkring 33 procent lavere i 2016 end i 2008.

Figur 9: It-iværksætternes jobskabelse 2008-2016

Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase samt Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik – beregninger foretaget af eStatistik.